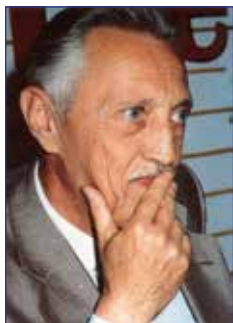

TEMA **Jérôme Lejeune** **Et modsigelsens tegn**

Jérôme Lejeune

Respekt for Menneskeliv (RFM) er en uafhængig dansk Pro-Life-organisation, som arbejder på grundlag af Lejeune-erklæringen.

Den franske læge og genetiker Jérôme Lejeune (1926–1994) var en af det 20. århundredes betydeligste biologiske forskere og modtog i 1962 Kennedy-prisen. Han var professor i fundamental genetik ved René Descartes Universitetet i Paris og medlem af Det pavelige Videnskaber-nes Akademi.

I slutningen af 1950'erne opdagede han det

ekstra kromosom (trisomi 21), som forårsager Downs syndrom. Han var dermed den første genetiker, der identificerede en arveligt bestemt sygdom.

Lejeune var gennem hele sin karriere en utrættelig og frygtløs fortæller for livets sag. Som kristen læge og forsker fastholdt han, at hvert menneskeliv – fra befrugtningsøjeblikket til en naturlig død – har krav på ubetinget respekt og således aldrig må gøres til et middel eller til et forsøgsobjekt.

Lejeune-erklæringen

Fra befrugtningsøjeblikket, dvs. det tidligste øjeblik af biologisk eksistens, er barnet et menneske, et selvstændigt individ,

genetisk forskelligt fra moderen, som giver det næring og beskyttelse.

Fra befrugtningsøjeblikket og resten af dets liv er det det samme levende menneske, som vokser, udvikler sig, modnes og til slut dør.

Det er i besiddelse af egenskaber, som gør det forskelligt fra alle andre mennesker.

Det er unikt og derfor uerstætteligt.

Det er lægens opgave at tjene livet fra dets begyndelse til dets afslutning.

Den respekt for menneskelivet, som er grundlaget for lægens arbejde, kan således aldrig gøres betinget af patientens alder eller tilstand i øvrigt.

Foreligger der vanskelige omstændigheder i forbindelse med en graviditet, er det lægens pligt at gøre sit yderste for at hjælpe både mor og barn.

Det strider derfor direkte mod en læges opgave at afbryde et svangerskab i den hensigt at ville afhjælpe sociale, økonomiske, psykologiske eller genetiske problemer.

RFM holder liv i debatten

Vi forsøger til stadighed at skabe opmærksomhed om alle områder, hvor respekten for menneskelivet er helt eller delvist undergravet. Derfor beskæftiger vi os ikke alene med abortproblematikken, men også med emner som aktiv dødshjælp, reproduktionsteknologi, genteknologi og befolkningspolitik.

RFM rådgiver

Vi har oprettet en gratis rådgivningstjeneste for gravide. Er du i tvivl, om du magter at gennemføre svangerskabet, eller har du problemer efter en abort – så ring til sekretariatet (5576 7652), hvis du vil have en personlig samtale, eller send os en mail: info@rfm.dk

RFM informerer

Foruden dette blad udsender RFM gratis informations- og undervisningsmaterialer, som du kan bestille på sekretariatet. Nogle af dem kan downloades fra vores hjemmeside www.rfm.dk Vi kommer gerne ud på skoler, i foreninger og menigheder med aktuelle debatoplæg og foredrag.

Respekt for Menneskeliv

Lundby Hovedgade 104, 4750 Lundby

cvr.nr.: 29685487 • tlf.: 5576 7652 • E-mail: info@rfm.dk

Ved indbetaling af frivillige bidrag til RFM via netbank: FI-nummer (73) 85891774 – eller: reg. nr. 9070 konto 2073074765

RFM nyt
44. årgang nr. 3

ISSN 0906-4605 (trykt udgave)
ISSN 2246-4034 (net-udgave)

Bladet udkommer
tre gange årligt og sendes gratis
til alle tilsluttede.
Årligt mindstebidrag 150 kr.
For familier 200 kr.

Redaktion

Torben Riis
ansvarshavende

Redaktion og
blad ekspedition
Lundby Hovedgade 104
4750 Lundby
tlf 5576 7652
info@rfm.dk

Skal du flytte?

**Så husk venligst
at sende os din nye adresse
på info@rfm.dk
– eller ring til os!
Det er ikke nok
at melde flytning til
folkeregisteret eller
postvæsenet.**

BETALINGSSERVICE

**Det vil være en stor hjælp, hvis
du tilmelder din årlige betaling
til betalingsservice.
Det kan du gøre, når du
næste gang modtager
girokortet.
Her står der, hvordan du bærer
dig ad, og det er faktisk
helt ligetil.**

Anvendelse af artikler
fra bladet er tilladt
med kildeangivelse

Æret være Jérôme Lejeunes minde

Det er første gang, vi har tilladt et tema-nr. at optage
samtlige sider.

Det skyldes ikke alene, at det i april 2024 er 30-året for
Lejeune's død -- det kunne vi i så fald have ventet med
til den tid -- men først og fremmest, fordi vi nu er
kommet så vidt, at vi kan fremlægge de facts, der
bekræfter, at beskyldningerne mod Lejeune ikke har
det fjerneste på sig.

For dem, der ikke har fulgt med i dette drama, skal jeg
nævne, at påstandene gik ud på, at det i virkeligheden
ikke var Lejeune, men den tekniske medarbejder, MII
Gautier, der havde opdaget den ekstra kromosom, som
forårsager Down's syndrom -- senere omdøbt af Lejeune til
trisomi 21.

[Læs meget mere om det side 6-9 i afsnittet med den
meget sigende titel "karaktermordet på Jérôme
Lejeune".]

At der var tale om løgn, løgn og atter løgn, kan ærlig
talt ikke undre mig. Sådan er vilkårene i vor tid, hvor
flertallet mener, at aborter, aktiv dødshjælp og
befolkningspolitik er et *must* i ethvert "civiliseret"
samfund.

Derfor måtte en så "farlig" mand som Lejeune, der
stædigt stod fast på menneskelivets værdighed,
betale prisen i form af karrieren.
Og derfor måtte aborttilhængernes elite som altid
gribe til løggen over for en så "farlig" mand som ham,
og for dens sag skyld over for os allesammen, som de
utrætteligt prøver at overtale til, at et ufødt barn ikke er
et menneske. God fornøjelse med læsningen! Vi er her
endnu.

Torben Riis

(1) Jérôme Lejeune (1926-1994) in memoriam

Den 3. april 2024 vil det være 30 år siden, Jérôme Lejeune afgik ved døden efter kort tids svær sygdom omgivet af sin store familie, men ignoreret af størstedelen af den medicinske verden og det politiske establishment.

Den store internationalt anerkendte forsker i menneskets gener, der stod midt i en strålende videnskabelig karriere og var en oplagt kandidat til Nobelprisen, gav imidlertid afkald på alt dette, da han valgte at kæmpe for de svagestes ret til livet.

Hans fremtrædende position blandt genforskere skyldtes især hans opdagelse i 1959 af sammenhængen mellem et ekstra kromosom i arvemassen og Downs syndrom. "Trisomi 21" valgte han selv at kalde det. Men hans "*finest hour*" var uden tvivl, da han i 1970 under tildelingen af den prestigefyldte William Allan Memorial-pris i USA holdt en tale, der gav genlyd overalt i verden.

Det skete netop på den tid, hvor kampen for kvinders ret til fri abort var på sit højeste, og Lejeune var blevet rådet til ikke at komme ind på politisk og etisk følsomme emner og i stedet holde sig til "science". Men den advarsel valgte han helt at ignorere. I stedet påpegede han overfor sine kolleger farerne ved de nye biomedicinske teknikker og benyttede lejligheden til at understrege, at menneskelivet starter ved undfangelsen og, at fosteret har lige så stor ret til beskyttelse som alle andre mennesker, uanset hvilke "genfejl"

det måtte have. Og han tilføjede, at det aldrig måtte blive lægers eller sundhedsmyndigheders opgave at frasortere mennesker på baggrund af fostervandsdiagnoser, men derimod bruge de medicinske fremskridt til at helbrede og redde liv. Ellers, sagde han, bliver sundhedsmyndigheder til dødsmyndigheder og læger bliver til bøddler. En læges kald er at elske den syge, men hade sygdommen!

Talen udløste buh-råb og kun spredte klapsalver i forsamlingen fra den medicinske verdens *crème de la crème*.

Lejeune var, det vidste man, praktiserende katolik, og mange beskyldte ham da også for at blande religion og videnskab sammen. Men han citerede ikke Den Katolske Kirkes Katekismus under talen. Lejeune beråbte sig på den hippokratiske eds essentielle budskab, der burde binde alle i den medicinske profession:

"primum non nocere" ("først og fremmest ikke forvolde skade").

Ingen tvivl om, at hans tale for størstedelen af genetikerne åbnede øjnene for sammenhængen mellem genfejl og handicap og dermed lovende eugeniske perspektiver, men kun under forudsætning af legaliseringen af aborten. Hvorfor forsøge at finde måder at helbrede alvorlige handicaps på, hvis de kunne forudses ved at granske "skæbnens tråde", generne, og elimineres før fødslen?

Der ville også blive massevis af fostre tilgængelige for banebrydende forskning, der kunne føre til udviklingen af teknologier til at forbedre menneskets arvemasse og forebygge eller forudse sygdom senere i livet.

Modstanden mod abort blev dermed betragtet som modstanden mod videnskabelige og medicinske fremskridt, det vil sige

Under sin tale benyttede han lejligheden til at understrege, at menneskelivet starter ved undfangelsen og, at fosteret har lige så stor ret til beskyttelse som alle andre mennesker, uanset hvilke genfejl.

døden for utallige nye spændende forskningsprojekter og forskerkarrierer.

Intet under, at næsten hele den videnskabelige verden efterfølgende tog afstand fra Lejeune. Det var slut med de mange invitationer til internationale konferencer, som havde taget så meget af hans tid.

For ham var det derimod en tragedie, at den type forskning, som han var gået foran med at udvikle, og som gjorde det muligt at opdage Downs syndrom inden fødslen, med abortlovgivningens liberalisering fremover ville kunne bruges stik modsat hans intentioner: til at dræbe fremfor at helbrede. Derfor viede han sit liv til at finde en kur mod trisomi

21, da den jo ville fjerne argumentet for at slå genfejlramte fostre ihjel.

Lejeune lagde dog ikke alt sit arbejde i laboratoriet med sine medarbejdere, men brugte halvdelen af sin tid på gratis konsultationer for børn med trisomi 21 og deres forældre - børn han mødte som mennesker, ikke blot kliniske tilfælde, med anerkendelse, omsorg og kærlighed. Hvilket også efter deres egne vidnesbyrd fik mange forældre til at se deres handicappede børn i et helt nyt lys.

Han deltog også i TV-debatter i 1970 og blev kendt af en større offentlighed. Hans kompromisløshed og velargumenterede synspunkter skaffede ham nu også

mange fjender uden for videnskabens rækker.

Venstrefløjten og feministerne anklagede ham for at være "reaktionær", "fascist" eller sågar "nazist". Ballademagere forstyrrede hans offentlige fremtrædener, og han og hans familie blev udsat for trusler.

Lejeune-erklæringen

Det blev ikke bedre, da Lejeune, i et forsøg på at standse den franske stats fuldstændige liberalisering af aborten i 1973, fik offentliggjort "La declaration des medecins de France" senere kaldt "Lejeune-erklæringen" med underskrifter fra 18.000 franske læger. Medierne, der for længst havde valgt side til fordel for aborttilhængerne, ignorerede erklæringen. Efterhånden vendte også flere og flere af hans venner ham ryggen, fordi han så "stejlt og urealistisk" gik imod tidsånden.

Det blev også sværere for ham at få finansieret forskningen i en kur mod trisomi 21. Hans medarbejdere mistede også efterhånden troen på projektet, da det, der så ud til at være lovende genembrud viste sig ikke at føre til noget.

Til gengæld havde pave Johannes Paul II fået øjne for Lejeunes videnskabelige og menneskelige fortjenester og udnævnte ham derfor i 1974 til medlem af Det pavelige Videnskabelige Akademi. I denne egenskab deltog han i en del konferencer i Vatikanets regi og var ydermere med i en delegation til Sovjetunionen, hvor han talte med selvste

Pave Johannes Paul II havde blik for både Lejeunes videnskabelige og menneskelige kvaliteter

Bresjnev om farerne for at skade de menneskelige arveanlæg ved en atomkrig.

Lejeune var nemlig også anerkendt ekspert på dette felt.

Opbakningen fra paven og Vatikanet var uden tvivl en stor trøst for ham og af langt større betydning for ham end "verdens" anerkendelse. Tre måneder før sin død, blev han udnævnt til formand for det nystiftede pavelige Akademia Pro Vita.

Det handlede for Lejeune aldrig om Lejeune, men om "mine

mindste". Han nåede ikke at finde en kur mod trisomi 21, men fik ændret synet på de "trisomide" og deres syn på sig selv, i og med at han altid behandlede dem som elskelige, værdifulde personer.

Det har desværre ikke forhindret, at flertallet af kvinder i dag vælger abort, hvis fostervandsprøven viser det fatale ekstra kromosom.

Trods forsøg på karaktermord langt efter hans død (mere om det i næste artikel!), bør Jérôme Lejeune fortsat æres som det

store forbillede, ja, "værnehelgenen", for alle, der kæmper for respekt for livet og en human anvendelse af lægevidenskabens landvindinger. Javist, han var en stor videnskabsmand, men, og det er væsentligere, han var et stort og godt menneske, der kæmpede den gode strid for "de små" mod "dødens købmænd" og den menneskelige hybris at ville være herre over liv og død.

Æret være hans minde!

JMJ

(2) Karaktermordet på Jérôme Lejeune

Som man kan læse i den foregående artikel, tog flertallet af Lejeunes forskerkolleger afstand fra hans pro-life etik og kamp mod den frie abort, men de tvivlede ikke på hans forskerevner og videnskabelige fortjenester. Jérôme Lejeune ville for altid være indskrevet i videnskabens annaler, som én af de store pionerer i udforskningen af sammenhængen mellem genfejl og sygdomme/handicap, og som opdageren af det ekstra gen, der forårsager trisomi 21. Hvor uenig man end kunne være i hans forsøg på at finde en kur for dette handicap, så tvivlede ingen på hans integritet i udøvelsen af sin forskning og hans anstændige behandling af alle, han samarbejdede med.

Men dette skulle ændre sig brat, da Lejeunes tidligere medarbejder, Mlle Marthe Gautier, i 2009, 50-året for den banebrydende opdagelse af trisomi 21, i tidskriftet "La Recherche" hævdede, at hun, der beherskede en ny teknik til at præparere cellekulturer, alene havde æren for det videnskabelige gennembrud.

Den, hed det, skulle imidlertid være blevet stjålet fra hende af en ung praktikant nyligt ansat på dr. Turpins mongolisme-laboratorium, som offentliggjorde den efterfølgende under sit eget navn: Jérôme Lejeune.

Det lod sig ifølge hende gøre, fordi hun manglede et fotomikroskop til at billed-dokumentere sin opdagelse. Hun udlånte derfor sine prøver til Lejeune, der havde adgang til dette udstyr, hvorefter han helt uretmæssigt fremstillede opdagelsen som sin egen.

Som kvinde i en mandsdomineret lægeverden følte hun efter eget udsagn ikke, at hun kunne stille noget op mod denne videnskabelige uredelighed og forlod i dyb frustration efter en tid Turpins laboratorium og søgte andre medicinske græsgange indenfor pædiatrien.

Gautiers påstande blev ikke holdt op mod fakta og testet for deres troværdighed, på grund af tidens tendens til blindt at tro på alt, hvad

der kommer fra dem, der med rette eller urette formår at fremstille sig selv som ofre for især "hvide patriarkalske mænds" overgreb.

Matilda-effekten

Gautier blev således endnu et eksempel på "Matilda-effekten", opkaldt efter den amerikanske feminist, Matilda Joslyn Gage, der i 1870 i et essay forsøgte at dokumentere, at mandlige forskere ofte tog eller fik æren for opdagelser foretaget af kvindelige forskere.

I 2014 fik hun officiel genoprejsning af Inserm's (Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale) etiske komité, som den, der havde spillet nøglerollen i opdagelsen af det ekstra kromosom, mens Lejeune blev degraderet til kun at have spillet en birolle.

Da Marthe Gautier døde i april 2022 i en alder af 96 år, bragte Kristelig Dagblad d.25/5 en nekrolog med titlen "Hun fandt forklaringen, men fik ikke æren". Den sluttede med at

citere hende for følgende udsagn: "Men hele denne historie med Jérôme Lejeune har været en kilde til stor, stor lidelse for mig", og efterlod således den sympatiserende, men utilstrækkeligt informerede læser med det indtryk, at Lejeune var en videnskabelig charlatan og endnu værre en sexist, der kunne udnytte sin mere talentfulde kollegas arbejde til at fremme sin karriere, fordi hun var kvinde.

Kristeligt Dagblad viderebragte ukritisk Mlle Gautiers version af sagen, hvilket man vil finde også er en praksis, der dominerer på nettet i dag, når man googler "Lejeune", "trisomi 21" eller "Gautier". Lejeune er reelt blevet slettet, som så mange andre uden retfærdig rettergang og uden appelmulighed.

Men er der hold i anklagerne?

Hvorfor ventede Marthe Gautier 50 år med at offentliggøre sin version af forløbet?

Hvorfor kom hun ikke frem med den efter Lejeunes død, men først 15 år senere, da alle andre, der var involverede i genforskningen på dr.Turpins laboratorium var døde?

At Lejeune skulle være en mand, der gik op i at promovere sin egen forskerkarriere på bekostning af andres, fremgår ikke af samtidige vidnesbyrd, tværtimod! Han sagde selv, at opdagelsen af genfejlen, der fører til trisomi 21, var ligegyldig, hvis den ikke hjalp til at finde en kur.

Det rimer heller ikke med, at han senere åbent erklærede sig som modstander af fri abort og valgte at kæmpe for de svagestes ret til livet vel vidende, at det kunne koste ham hans forskerkarriere og nobelprisen. Som nævnt i foregående artikel blev Lejeune *persona non grata* i brede forskerkredse efter sin takketales i 1970 i forbindelse med overrækkelsen af William Allan Memorial-prisen i USA.

I sin version af historien, omtaler Marthe Gautier Lejeune som blot en nyankommen praktikant på dr. Turpins laboratorium, mens hun selv var seniorforsker.

Det er simpelthen faktisk forkert!

Lejeune blev ansat i 1952. Det var Mlle Gautier, der var "den nye", da hun blev *head hunted* i 1956 af dr. Turpin til teamet ledet af Lejeune, fordi hun beherskede en ny teknik til dyrkning af cellekulturer. Hun var laboranten på forskerholdet og ikke selv ekspert eller forsker i Downs syndrom, men i børns hjertesygdomme.

Lejeune derimod havde allerede publiceret adskillelige afhandlinger om denne arvelige sygdom, havde konsultationer med børn, som var ramt af den, og med deres forældre, **og var den, der organiserede og ledede arbejdet med at finde en specifik genetisk årsag til sygdommen.**

Den fandt han ifølge laboratorieprotokollen d.22/5 1958, hvor en celleprøve, præpareret af Mlle Gautier, fra en patient med Downs syndrom blev fotomikroskopert, og hvor Lejeunes trænedede øje spottede en kromosomfejl, det ekstra 47. gen.

Men indtil videre var sammenhængen mellem kromosomet og sygdommen kun en hypotese. Flere undersøgelser skulle til for at bekræfte den.

Så sent som d. 27/10 1958, fem måneder efter opdagelsen, modtager Lejeune, der er i Canada til et seminar for genetikere, et brev fra dr. Turpin, hvor han skriver: "**Mlle Gautier og Mme Massé kan stadig ikke tælle mere end 46 kromosomer**" - altså i den cellekultur, som Lejeune havde konstateret fejlen i. Hvordan kunne hun så tilskrive sig selv opdagelsen?

Lejeune nævnte opdagelsen på genetik-seminaret i Montreal i

oktober 1958, men publikationen i et videnskabeligt tidsskrift måtte vente til d. 26/1-59, da dr.Turpin og Lejeune skønnede, at der først da var tilstrækkelig evidens for sammenhængen mellem Downs syndrom og det ekstra gen. Det var ifølge kilderne dr. Turpin, der bad Lejeune om at skrive sig på som ophav til opdagelsen, mens Mlle Gautier stod på andenpladsen som teknisk medarbejder og dr.Turpin på tredjepladsen som chef for laboratoriet.

Med hvilken ret kunne Mlle Gautier så beskyldte Lejeune for at stjæle æren fra hende? Lejeune var tværtimod altid villig til at anerkende sine medarbejders andel i opdagelsen af det ekstra kromosom både på skrift og i tale. Han roste da også Mlle Gautier for hendes meget fine præparater, uden hvilke gennembruddet i forskningen næppe var blevet til.

Al forskning er teamwork, men det betyder ikke, at alle, der deltager i et forskningsprojekt har lige andel i de banebrydende opdagelser. At Lejeune ikke blot formelt var leder af teamet, men også den dynamiske kraft og ildsjæl bag det hele, fremgår af korrespondancen mellem Lejeune, dr.Turpin, Gautier og de andre medarbejdere på laboratoriet.

At Lejeune, ikke Mlle Gautier, heller ikke tidligere var anerkendt som den ledende ekspert på området, kan der heller ikke herske tvivl om.

At det skulle have ført til stor smerte for Mlle Gautier at blive berøvet æren for opdagelsen, rimer dårligt med, at hun var ansat på dr. Turpins laboratorium i tre år mere. Havde hun været utilfreds med Lejeune og sine arbejdsvilkår, kunne hun med sin ekspertise indenfor cellekultur og pædiatri sikkert have fundet ansættelse andetsteds i den medicinske verden. Forholdet mellem Lejeune og Mlle Gautier i den periode fortsatte da også efter den over-

leverede korrespondance at dømmes, at være frugtbar og hjerteligt: **Der er ingen bitterhed at spore mod Lejeune i hendes offentlige ytringer før 50 år senere i 2009.**

Men når der nu påviseligt ingen hold var i hendes beskyldninger, så melder spørgsmålet sig: Hvorfor kom hun så med dem?

Selv siger hun, at det var på foranledning af en gammel veninde, cytologen Simone Gilgenkrantz.

I et interview fra 2005 kritiserer sidstnævnte Jérôme Lejeune for hans modstand mod fosterdiagnostik, der ifølge hende var til stor skade for den genetiske forskning i Frankrig. Hans dominerende personlighed og skråsikre holdninger intimiderede ifølge Gilgenkrantz mange forskere inklusive hende selv. Hun mere end antyder, at Marthe Gautier qua kvindelig forsker var et offer for "Matilde-effekten". Mon Simone Gilgenkrantz instrumentaliserede den aldrende Marthe Gautier i sin personlige vendetta mod Lejeunes gode navn og rygte som forsker? Eller var der større kræfter på spil?

Et modsigelsens tegn

Birthe Lejeune, Jérômes danske kone, der måtte se sin mand svinet til uden en mulighed for at forsvare sig, har et sandsynligt bud på, hvad der kunne ligge bag karakter mordet:

"Det handler om at miskreditere en mand, der har modsat sig en selektiv lægevidenskab og en dødbringende forskning, og dermed latterliggøre hans engagement i livets tjeneste.

Trods min alder på 87 år er jeg ikke rede til at kapitulere og lade misinformationer og insinuationer plette billedet af ham, der har tjent sine patienter og de mest sårbare personer med hele sit intellekt og hele sit hjerte...

Hvordan kan man tro, at én skurrende stemme alene har ret mod de tusindvis af patienter, han har

behandlet, og de familier, han har trøstet, mod de hundredvis af kolleger, han har omgædet med og ofte opbygget takket være sine intellektuelle og moralske kvaliteter, mod hundredvis af ligemænd, læseudvalg, juryer, franske såvel som udenlandske, som har undersøgt hans videnskabelige produktion i 40 år, mod dusinvis af akademier og universiteter i hele verden, som har modtaget ham og hyldet ham?

Den rystende sandhed er, at han har været et modsigelsens tegn. Fremfor løgnen, der tier, har hans adelsmærke været ikke at tie."

(Pourquoi la mémoire de Jérôme Lejeune est attaquée") Par Birthe Lejeune 21/10-2014)

JMJ

(3) Fondation Jérôme Lejeune

Lejeunes arbejde fortsættes i hans ånd af "Fondation Jérôme Lejeune", der blev stiftet d. 25/3 1995 af foreningen "Les amis du professeur Lejeune" knapt et år efter hans død. Den har som overordnet formål forsvaret af livet fra dets begyndelse til dets afslutning og er én af de mest fremtrædende pro-life organisationer i Frankrig.

Med et budget på over 11.000.000 Euro (i 2020), der kommer fra donationer, finansieres den videnskabelige forskning - særligt i mentale handicaps forårsaget af gen-afvigelser - med henblik på at finde midler, der kan forbedre patienters kognitive evner.

Fokus er stadig på trisomi 21, men der forskes også i medikamenter til lindring af andre gen-betingede mentale handicaps.

Men organisationen forsker også i inhibitorer, der kan bremse udviklingen af Alzheimer, der i særlig

grad rammer patienter med trisomi 21. Det er håbet, at denne forskning også efterhånden vil kunne gavne "almindelige" Alzheimer-patienter.

Fonden, der følger trofast i fodsporene på Lejeune, som viede halvdelen af sin tid til konsultationer med patienter og pårørende, er anerkendt som det ledende europæiske center med hensyn til at følge og hjælpe mennesker med trisomi 21, og i det øjemed samarbejdes der med forskellige hospitaler.

En sådan organisation, der i omgivelsernes øjne står for så "rabiater" synspunkter som f.eks., at man skal respektere menneskelivet fra undfangelsen til en naturlig død, kan ikke undgå at kalde på bagtalelse og protest. Ligesom Lejeune er den blevet beskyldt for at være højre-radikal og stå i ledtog med "alle mørkets magter."

I 2017 opfordrede en større gruppe videnskabsfolk, der var medlemmer af det prestigefyldte *Académie des sciences og Collège de France*, således til, at staten skulle tilbagekalde fondens rettigheder til at benytte offentlige hospitals-faciliteter og nyde godt af skattefordele i kraft af sin status som "almennyttig institution".

Begrundelsen var, at den gang på gang gik til angreb på sundhedsmyndighedernes biomedicinske afgørelser og deltog i anti-abortdemonstrationer, og sidst, men ikke mindst, anfægtede Marthe Gautiers påstande.

Medierne har som sædvanlig været på myndighedernes side, men fonden er ikke blevet lukket ned endnu.

At fonden bliver hadet og forfulgt af "verden" ligesom Lejeune blev det, kan man blot tage som et kvalitetsstempel, der viser, at den er tro mod Lejeune's mission!

Pave Johannes Paul 2. holder en andagt for sin gode ven Jérôme Lejeune på hans gravsted.

(4) Brev til Virginie

Lejeune modtog et væld af breve og satte en ære i altid at besvare dem - også når de var kritiske eller direkte ubehagelige. Det sidste er heldigvis ikke tilfældet med den følgende korrespondance.

Her er hans svar til tre skolepiger, som både giver et indtryk af hans pædagogiske evner og hans intellektuelle horisont, som strakte sig langt videre end hans genetiske forskning.

Virginies spørgsmål:

Jeg skriver til Dem for at stille et spørgsmål, som jeg ikke kun jeg, men også mine kusiner og min søster har spekuleret meget over. Den ene er 15 og de to andre er 13 år. Mener De, at de forhistoriske mennesker levede før eller efter

Adam og Eva? Det, man normalt siger, er, at Adam og Eva, før de blev mennesker, må have været aber, fordi mennesket nedstammer fra aberne. Det er det, vi får at vide i skolen og i fjernsynet. Men i Bibelen står der, at Gud skabte mennesket i sit billede. Og her er det så, at vi kommer i tvivl.

Jeg vil være glad for et hurtigt svar, så jeg kan sige det videre til min søster og mine kusiner.

Virginie.

Professor Jérôme Lejeunes svar:

Kære Virginie, Det sværeste for specialister er at give korte svar på korte spørgsmål som dit. Derfor beder jeg dig om at være tålmodig, Jeg skal nok gøre det så kort som muligt, men historien om livet på jorden er en me-

get lang historie, faktisk strækker den sig over nogle milliarder år!

Før jeg kommer ind på diskussionen om den tilsyneladende modsætning mellem Bibelen (Gud skabte mennesket i sit billede) og i TV-udsendelser (mennesket nedstammer fra aberne) er der nogle ting, jeg først er nødt til at sige..

For det første, hvad er det, Bibelen fortæller os? Tre ting:

1) Gud skabte verden af intet. Det første, han sagde, var: "Der skal være lys." Og der blev lys.

2) Gud skabte dernæst himlen og jorden og sagde: "Jorden skal grønnes, vandet skal vrirle med fisk, fugle skal flyve under himmelhvælvingen, og jorden skal frembringe alle slags dyr"

3) Hvad mennesket angår, skabte Gud det i sit billede, så det lignede ham.

Lad os dernæst se på, hvad naturvidenskaben siger i dag.

1) I begyndelsen skete der en eksplosion af lysende energi, hvorfra vi meget senere fik de faste stoffer, stjernerne og deres planeter, galakserne, ja hele universet. De dygtigste videnskabsmænd mener, at universet blev til for omkring 15 milliarder år siden.

2) Livet på jorden begyndte for 3 milliarder år siden – først i vandet, siden kom der fisk, fugle og firbenede dyr.

3) For et sted mellem 50.000 og 150.000 år siden dukkede mennesket op. Mennesket kom sidst af alle levende væsener på jorden.

Der kan du se. Der er ikke nogen modsætning mellem Skabelsesberetningen og alt det, naturvidenskaben har fortalt os om verdens og de levende væseners oprindelse.

Som Gud sagde: Jorden skal frembringe levende væsener, "efter deres slags". Han skaber ikke hver art for sig. Han indretter livet på

jorden efter naturlovene. Evolution af levende væsener, sådan som den er beskrevet i bøgerne, er derfor slet ikke i modstrid med Bibelen.

Det var kun mennesket, Gud skabte i sit billede, så det lignede ham.

Det var det, videnskabsmænd før i tiden, især siden Darwin, glemte, når de skulle fortælle historien. Så sagde de bare, at mennesket nedstammer fra aberne, og det er så også det, TV-journalisterne og skolelærerne siden har gentaget.

Her er det så, at dit spørgsmål både bliver meget enkelt og meget vanskeligt at svare på. Har de forhistoriske mennesker levet før eller efter Adam og Eva? Svaret afhænger helt af, hvad man kalder forhistoriske mennesker.

Hvis vi taler om mennesker som du og jeg, dvs. levende væsener, som taler og tænker over, hvad de siger (til forskel fra papegøjerne) så er svaret: alle mennesker som vi to har levet efter Adam og Eva.

Det kan man nemt eftervise i dag. Du ved formentlig godt, at alle vores arvelige egenskaber sidder på nogle

småbitte stave, som kun kan ses i et mikroskop, og som man kalder kromosomer. I snart mange år har man været i stand til at iagttage dem enkeltvis og har gjort følgende opdagelse: Alle mennesker, der lever i dag, uanset om de er sorte, gule eller hvide, har de samme kromosomer. Det vil sige, at de alle er brødre og søstre, fordi de har de samme forfædre, nemlig Adam og Eva.

I det videnskabelige sprog kalder man mennesker som os for *homo sapiens sapiens* (homo betyder ens og sapiens betyder vidende, klog – det lyder da af noget, ikke sandt?) Men alle former af "homo sapiens", herunder også Neandertalmanden, hører hjemme i den periode, hvor der har levet mennesker på jorden. Man har givet de forstenede skeletter nogle meget imponerende navne, men hvis man forestillede sig, at deres ejermænd stadig var i live, ville du ganske ubesværet kunne tale med dem.

Altså nedstammer mennesker som du og jeg fra Adam og Eva, og denne menneskehed, som vi alle kender til, er dukket op for ikke så længe siden (i hvert fald ikke, hvis man spørger en geolog) og den er kun kommet ad én gang og ganske pludseligt.

De, som var før mennesket, er det meget vanskeligt at vide noget som helst om, for de har ingen efterkommere (man har ingen anelse om hvorfor).

Hvis vi mødte en Pithecanthropus (Pithecos betyder abe, og anthropos betyder menneske) ville ingen anse den for at være et menneske som os. Lige så lidt som man ville anse et æsel for at være en hest eller en chimpanse for at være en orangutang.

Selv Sinanthropus, som man siger er meget tættere på os, uanset hvor lidt man ved om, hvordan sådan en har set ud, ville man heller ikke anse for at være et menneske.

Al denne forvirring kommer af, at specialisterne udstyrer alle, der går på to ben og ikke er aber, med betegnelsen "homo". Men det er ikke sproget, der skaber virkeligheden. Hvis du en dag læser, at man har fundet et menneske, der er en million år gammelt, så kan du være sikker på, at man ville anbringe det i en zoologisk have, hvis det stadig var i live, og at man ikke ville forsøge at sætte det på skolebænken.

Hvori består så den ikke ubetydelige forskel mellem nutidens videnskab og Bibelens Åbenbaring?

Evolutionisterne anerkender, at mennesket er dukket op for nylig, pludseligt og på en meget lille sidegren, som ikke behøver at være større end et enkelt menneskepar. Men problemet opstår, når de skal forklare, hvordan denne pludselige forandring er sket.

Bibelen siger, at Gud skabte mennesket i sit billede, så det lignede ham, og udstyrede det både med intelligens og fornuft. Man kan ikke bevise et sådant udsagn, for vi var ikke til stede, da det skete, men man kan komme tæt på.

Det er helt sikkert, at det forhistoriske menneske havde den samme hjerne, den samme intelligens som vor tids mennesker.

Lige så sikkert er det, at det ikke opstillede komplicerede matematiske modeller, ikke byggede flyvemaskiner eller atomkraftværker – ja, ikke engang kørte på cykel.

Og her melder det spørgsmål sig, som evolutionisterne ikke har noget svar på: hvorfor skete der en genetisk forandring, der udstyrede en vildmand med en intelligens, der var langt højere end hvad han havde brug for? Der skulle jo gå tusindvis af år, før han kunne få glæde af den. En fugl bruger sine vinger, så snart de er vokset ud, mens et menneske først udnytter

hele sin forstand, når han har lært at gøre det.

Herfra er der for en forsker, der tænker sig om, ikke langt til at opstille den hypotese, at Gud, som er fuldkommen godhed og fuldkommen klogskab, selv har formet det første menneske. Et tobenet væsen, der lignede os, havde blot behøvet at være lidt klogere end en chimpanse for at kunne beherske naturen. Hvorfor fik det så herudover en forstand, som satte det i stand til – i hvert fald til en vis grad – at forstå hele universet?

Det er der ikke nogen videnskabelig teori, der kan forklare. Man har aldrig set en gorilla beundre stjernerne eller en solnedgang. Mennesket er, hvor primitivt det end måtte være, det eneste tobenede væsen, der kunne finde på at betragte himlen. Enhver teori, der ser bort fra dette faktum, er uinteressant.

Det blev, kære Virginie, et langt brev. Og alligevel var det ikke så meget, vi fik sagt. Vi kunne også have talt om, hvordan manden blev skabt og kvinden formet af hans ribben, og om Edens have og syndefaldet. Har alt det nogen betydning for videnskaben? Vist så, men det er, som man siger, en anden historie, og hvis du har mod på det, kan vi måske sammen se på det en anden gang.

Indtil da kan du berolige din søster og dine kusiner med, at alle mennesker som du og jeg nedstammer fra et første par, som hedder Adam og Eva. Og selv om det måske endnu ikke er gået op for TV-journalisterne og skolelærerne, har du lov til at være lidt forud og vide mere end det, der er kommet med i skolens officielle pensum.

Med de venligste hilsener
Jérôme Lejeune

**RFM's
bestyrelse
og
redaktion
ønsker alle
vores
trofaste læsere
en velsignet
jul og et
glædeligt
nytår**

Om forsøg med menneskeligt "materiale"

Professor Jérôme Lejeune (1926-1994)

Ikke alene udsletter man dem, som er til ulejlighed (med abort eller eutanasi). Man bekendtgør også, at det etisk set er acceptabelt at udnytte dem, som endnu ikke er i stand til at gøre modstand, til brug for forventet videnskabelige formål.